

З НОВИМ 2011 РОКОМ!

ШАНОВНІ СТУДЕНТИ, ВИКЛАДАЧІ ТА СПІВРОБІТНИКИ!

Від усього серця вітаємо вас з одним із найсвітліших та доволі ікувних свят — Новим роком! Напередодні Нового Року прийнято загадувати бажання і вірити, що вони обов'язково здійсняться. Бажаємо, щоб ці сподівання у новому році втілилися в життя. І хай наступний рік виправдає ваші добрі надії і прагнення, принесе достаток і добробут вашим сім'ям. Нехай панують у ваших домівках мир, взаєморозуміння й любов, а на душі буде тепло, затишно і спокійно, і щоб обов'язково вас не покидала віра в майбутнє.

Щастя вам, міцного здоров'я, добра й радості, вірних друзів та близьких людей поруч.
З Новим 2011 роком!

Ректорат, профком працівників та профком студентів

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ УНІВЕРСИТЕТУ

Керівник Консульського відділу Посольства Республіки Польща в Києві Рафал Вольські і представник Посольства Анджей Грабовські відвідали музей рідкісної книги Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя, в якому зберігаються польські стародруки. Посольство Республіки Польща сприяло виданню каталога цих раритетів.

Перших поляків ніжинці приязно прийняли наприкінці XVI століття. Вони розбудували наше місто разом з українцями, а також греками, євреями і асирійцями, які теж вибрали його для постійного проживання. Активне національне відродження польської історії та культури почалося в часи української незалежності. У школі-гімназії №16 нащадки поляків і всі бажаючі вивчають польську мову, обмінюються шкільними делегаціями, продовжують навчання у середніх та вищих закладах сусідньої держави. Студенти Гоголевого виша, які вивчали польську мову на факультеті суміжних професій, мали нагоду стажуватися в навчальних закладах Варшави.

Відновилося римо-католицька парафія Святих Петра і Павла, яка проводить службу в новозбудованому костюлі. Її настоятель отець Яцек Пил під час візиту освятив пам'ятний знак на місті колишнього польського цвинтаря. Історія поляків у Ніжині описана в чотирьох наукових збірниках, в яких активно виступають студенти, викладачі та співробітники: професор Григорій Самойленко, доценти Ольга Щербініна, Валентина Пугач, Юрій Давиденко, викладачі Олександр Гадзінський, Олена Кавунник, Максим Потапенко, завідувач музею рідкісної книги Олександр Морозов. Четвертий випуск збірника презентовано на святковому вечорі, присвяченому акторській родині поляків Лучицьких, засновників Ніжинського українського драматичного театру імені Михайла Коцюбинського.

Надія Онищенко

ЮВІЛЕЙНІ СТОРІНКИ...

Останнім часом нам щастить на ювілеї. Так, ще свіжі спогади про відзначення двохсотрічного ювілею найвідомішого випускника Ніжинської вищої школи Миколи Гоголя – складний час підготовки, якесь нервово очікування, спроба поєднати несподіване, реалізувати усі задумки, зустрічі запрошених гостей, довгоочікувана мить святкування... і хух! Здійснилося. Ми це зробили, але... за інерцією серцебиття не заспокоюється, адреналін у крові вимагає дії. Добре, що треба вирішувати нові завдання: завершення навчального року, вступна кампанія, початок навчального року й так далі, і тому подібне. Але отого драйву, напруження, згуртування, коли весь колектив університету – від ректора до техпрацівника – зосереджений на одній-єдиній меті, думас про одне, все одно не вистачало. Мабуть, саме через це ми з таким ентузіазмом чекали на наступний ювілей, який не забарився.

Загалом, 2010 рік, підсумки якого вже час робити, був надзвичайно врожайним на ювілеї: 205-ліття Ніжинської вищої школи, 190 років бібліотеці університету, 135 років філологічному та двадцять років з часу відновлення історичної спеціальності у Гоголівському вузі. Щоб остання цифра не виглядала непереконливо у цьому переліку, дотримуючись фактичної правди, відзначимо, що традиції юридичної та історичної освіти в Ніжині сягають 1840 та 1875 років, коли наш навчальний заклад змінював профіль підготовки спочатку як Юридичний ліцей, а потім – Історико-філологічний інститут.

Про відзначення ювілею університету ми вже згадували, а от про те, як відзначали підрозділи університету знаменні для них дати та відголоски свята читайте далі.

БІБЛІОТЕЦІ НДУ – 190 РОКІВ!

Вона почалася з книгозбірні, подарованої нащадками засновників навчального закладу Олександра та Іллі Безбородьків, і з 2500 примірників збільшилася до мільйонного фонду.

Разом з бібліотекою зростала Ніжинська вища школа і її наука, – відзначив у вітальному слові ректор доктор політичних наук, професор Олександр Бойко. – Видатними іменами в історії української і світової культури ми завдячуємо саме книзі, яку ретельно читав і оберігав Микола Гоголь та його наступники.

Працівники бібліотеки, розповідаючи історію її становлення, говорили про інвентаризацію та комплектування, видання бібліографічних показників та календарів знаменних дат, виявлення, каталогізацію та реставрацію стародруків, пошук втрачених раритетів, корпоративну роботу з іншими бібліотеками через комп'ютерну мережу – щоденну колітку роботу, непомітну для читачів.

А читачі вітали в актовій залі ювілярів і дякували жінкам з невеликою платнею, які рятували довірену їм цінність у буремні часи революцій, воєн і тоталітарних заборон. Доктор філологічних наук професор Павло Михед змінив напрям своєї наукової роботи, начитавшись творів не дозволеного для студентського ока Михайла Грушевського, які тишенько покляла йому на стіл бібліотекар Лідія Шевцова. Уже бібліотечною цінністю стали і книги доктора філологічних наук професора

Ректор вітає учасників круглого столу «Бібліотека Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя: історія, сучасність, перспективи розвитку»

Григорія Самойленка – одного з найдавніших читачів, як він сам себе рекомендував, і голови бібліотечної ради.

Велику групу гостей свята, бібліотекарів із Чернігова та Києва, вразила і щира камерна атмосфера святкування, і екскурсія завідувача музею рідкісної книги Олександра Морозова, який виявив 20 тисяч раритетів і започаткував видання серії історичних пам'яток, і умови, які створює для бібліотеки ректорат, її підрозділи розміщені в пристосованих приміщеннях.

32 роки опікується бібліотекою директор Наталія Ленченко, якій було вручено університетський знак «Заслужений працівник Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя».

Надія Онищенко

135 РОКІВ ФІЛФАКУ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

Філологічний факультет – один з найстаріших факультетів Гоголівського вузу. Якщо брати офіційний відлік, то це 1875 рік – відкриття Історико-філологічного інституту, якщо звернутися до традицій мовознавчих, літературознавчих та літературотворчих, то вони сягають часів перших випускників Гімназії вищих наук князя Безбородька. Саме тут свої перші проби пера робили Микола Гоголь, Нестор Кукольник, Євген Гребінка, Олександр Афанасьєв-Чужбинський та ін. Вони були настільки сильні, що навіть зміна профілю навчального закладу на фізико-математичний, потім юридичний ліцей не вплинула на потужну ауру творчості, любові до слова, яка панувала в цих стінах. У різний час тут навчалися Францішек Богушевич, Леонід Глібов, Микола Гербель, та ін. І що вже говорити про той час, коли був відкритий Історико-філологічний інститут, який дав світові цілу плеяду науковців-філологів, таких як В.Резанов, Ю.Карський, І.Кириченко та ін. Тут навчалися Борис Левін, Євген Гуцало, Олександр Ющенко, Юрій Збанацький, Лесь Гомін...

Неперервності літературних традицій сприяла Літературна студія університету, заснована в 30-ті роки ХХ століття. Це справжня кузня талановитих поетів і прозаїків, літературознавців. У різні роки її відвідували Євген Гуцало, Леонід Горlach, Володимир Мордань, Микола Луговик, Володимир Сапон, Таїсія Шаповаленко, Олексій Нестеренко, Олександр Петькун, Віктор Абузаров, Анатолій Шкуліпа, Анатолій Дністровий, Сергій Коноваленко, Олена Марченко, Олена Степаненко, Анна Малігон, Тетяна-Марія Литвинюк, Ярослав Гадзінський, Тетяна Винник та ін.

У 60-ті роки її очолював Дмитро Наливайко, доктор філологічних наук, академік Національної Академії наук України, деякий час нею керував доцент кафедри української літератури, літературознавець Павло Сердюк, поет, професор О.Астаф'єв. І ось уже більше десяти років її незмінним керманцем є Олександр Гадзінський, поет, викладач кафедри української літератури. Естафету літературної творчості на факультеті підхоплюють все нові і нові покоління. Нині теж багато талановитих студентів здобувають освіту. І хто зна, можливо вже завтра їхні імена будуть у всіх на устах.

Відомий факультет і своїми науковими школами та напрямками: лінгвістична палеонтологія слов'ян, слов'янська акцентологія, праслов'янська мова та її граматики, міжслов'янські літературні взаємини, класичні мови тощо, з якими пов'язані імена видатних вчених академіків М.О.Лавровського, П.В.Нікітіна, М.Н.Сперанського, членів-кореспондентів Академії наук Р.Ф.Брандта, А.С.Будиловича, Г.А.Ільїнського, В.І.Резанова, профе-сорів М.І.Соколова, І.І.Іванова, В.В.Кача-новського, К.Ф.Радченка та ін.

У 70-90-х роках ХХ століття формується і утверджується ще один напрямок, який пов'язаний з вивченням творчості випускника Ніжинської Гімназії вищих наук, видатного письменника Миколи Гоголя. На факультеті було створено Гоголезнавчий центр, який проводить наукові конференції, випускає збірники наукових праць. Багато уваги приділяється на факультеті вивченню культури рідного краю. Із цією проблемою пов'язані дослідження за загальною назвою

«Література та культура Полісся». Під цією ж назвою виходить з 1990 року науковий збірник, засновником і редактором якого є професор Г.В.Самойленко.

У центрі уваги викладачів кафедр факультету також питання історії та культури української мови, української та зарубіжної літератури, методики їх викладання в школі, культури тощо. На базі кафедри української літератури створено Винниченкознавчу наукову лабораторію (керівник – професор О.Г.Ковальчук). То ж, як бачимо, до цієї дати факультет підійшов зі значним багажем.

На урочистостях з нагоди свята з вітальним словом виступили: ректор Ніжинського університету імені Миколи Гоголя доктор політичних наук, професор Олександр Дмитрович Бойко; вихованець філологічного факультету, поет Анатолій Шкуліпа, доктор філологічних наук, професор Григорій Васильович Самійленко, ветерани філологічного факультету Чирва Гарик Михайлович, Крутиус Володимир Опанасович. Професорсько-викладацький колектив факультету вітали Аветис Балаянц, старший викладач кафедри вокально-хорової майстерності Ніна Крутько, зразковий ансамбль танцю «Вікторія» (художній керівник Вікторія Вишнева); вокально-хореографічний театр «Калинонька» (художній керівник Валерій Кирилюк); ансамбль бального танцю хореографічної школи «Шанс» (художній керівник Ірина Мірошніченко).

Ми приєднуємося до вітань та побажань і надалі плекати давні традиції творчості, академізму та інтелігентності.

Наш кор.

БРАВО, ІСТОРІКО-ЮРИДИЧНИЙ!

Стимулом для публікації стала низка цікавих культурно-мистецьких заходів на історико-юридичному факультеті НДУ ім. Миколи Гоголя впродовж весни-осені 2010 р. Маю на увазі концерт у травні студентів факультету, присвячений 65-річчю Дня перемоги, листопадові ювілейні урочистості з нагоди 20-річчя відновлення історичної спеціальності на факультеті та перемогу команди істориків-першокурсників на університетському змаганні КВН. Остання стала органічним продовженням реєстру мистецьких досягнень творчих сил факультету. Ці мистецькі заходи похваляли студентське життя учасників.

Вони співали (К.Лисенко, Т.Хрущ, А.Красносільська, О.Гузь) і танцювали (О.Мороз, А.Кавунник, Т.Дусь, Л.Коробка), виконували гуморески (Е.Гаро), і грали на фортепіано (А.Кавунник), тромбоні (О.Гузь), чим викликали вигуки «браво!»; аж ознаку схвалення і захоплення глядачів. У традиційному для істориків жанрі кіно брали участь монтажери-актори М.Дорот, С.Бабка, Е.Гаро.

Уже вкотре зі студентами у факультетських заходах беруть участь викладачі усіх кафедр факультету, його деканат. Чого варті мізансцена працівників деканату «Четверо із Деканашена», музично-театральні мініатюри кафедри історії України: «Засідання Вченої ради гімназії Вищих наук» та «Глухівський масток», «Казка про лівосуддів» кафедри права і методики викладання історико-правознавчих дисциплін! Авторські сценарії викладачів, їх гра були наповнені дотепним,

тонким гумором, сценічним артистизмом, вишуканістю костюмів, які до речі були зроблені викладачами-істориками власноруч. У цьому простежується збереження давньої традиції музично-театральних дійств за часів існування першого на Чернігівщині аматорського театру гімназії Вищих наук князя Безбородька. Усе це є прикладом для наслідування іншим факультетам університету.

Як фаховий музикознавець та колега істориків але з музики, я не шука-

банням творять фільми. У цьому ряду відчутне враження полишив фільм до річниці пам'яті незабутнього, улюбленого колеги і викладача, доцента Петра Павловича Овдієнка, презентований у переповненій актовій залі Університету глядачам і почесним гостям, запрошеним на назване 20-річчя факультету з вишів Києва, Чернігова.

Мимоволі ловиш себе на запитанні коли вони – викладачі і студенти історико-юридичного факультету встигають займатися творчістю поряд із напруженим і, на мою думку, доволі успішним навчальним процесом. Адже в низці факультетських досягнень, зокрема 2009 року відбулися виступи: О.Стешеня на всеукраїнській Олімпіаді з історії (Харків), Є.Коваленка, Р.Железка, В.Кавунника, В.Бабки на Всеукраїнських конференціях молодих вчених у Сумах, Маріуполі, Київській православної Богословської академії з нагоди 300-річчя пам'яті Гетьмана України Івана Мазепи тощо.

Утім, навчально-освітні й культуротворчі традиції історико-правознавчого факультету, як наймолодшого в університеті, але тільки за цифрою, досить давні. Достатньо пригадати майже півстолітню діяльність у стінах Ніжинської вищої школи Історико-філологічного інституту. І саме цей факт поєднання досвіду і традицій минулого, помножений на творчі і дружні стосунки викладачів та студентів факультету сьогодення дозволяє сказати: Браво, історико!

Олена Кавунник, факультет культури і мистецтв

КОНЦЕРТ СТИПЕНДІАТІВ ФОНДУ «УКРАЇНА»

7 грудня великим концертом молодих виконавців на сцені Національної філармонії України відзначено 7-річницю діяльності Президентського фонду «Україна». Усі учасники – стипендіати Фонду.

Відкриваючи вечір, засновник та голова правління фонду Леонід Кучма зазначив: «Це не ювілей – зустріч друзів». Проте вечір виявився напролюд святковим. Своє мистецтво натхненно демонстрували ті молоді таланти, кого за роки свого існування відкрив, підтримав та веде по життю Фонд «Україна». Серед них є вже чимало лауреатів міжнародних та всеукраїнських конкурсів, учасників різноманітних мистецьких фестивалів в нашій державі та за кордоном. Зокрема, овації переповненого залу викликали співи однієї з наймолодших учасниць Соломії Лук'янець. У супроводі камерного ансамблю «Контрасти Київ-Класик» під керівництвом народної артистки України Євгенії Басаласвої співав також юний полтавчанин Станіслав Зубар. Своє мистецтво продемонстрували скрипаль зі Львова Назар Федюк та молода оперна співачка з Тернопільської області Ірина Українець, музичні ансамблі «Сельсєбіль» Кримського інженерно-педагогічного університету та «Веселі ложкарі» Комсомольського селищного Палагу культури з Харківщини, хор «Світич» Ніжинського державного університету, вихованці Опішніанського колеґіуму мистецтв.

Вітаючи усіх присутніх, Герой України, народний артист Анатолій Авдієвський зазначив, що саме завдяки зусиллям Леоніда Кучми відбулися як особистості наші юні талановиті громадяни не лише зі столиці та великих міст, але й з найвіддаленіших сіл, змогли стати на ноги діти родин із невеликим достатком. Якщо б й інші державні діячі вели таку багатогранну благодійну діяльність, Україна б досягла значно більших успіхів, підсумував Анатолій Авдієвський. Серед гостей був присутнім Міністр освіти і нау-

ки України Д.Табачник. У своєму коментарі для українських телеканалів Дмитро Табачник наголосив: "Леонід Данилович Кучма та Фонд „Україна“ виконують високу місію: фактично своєю благодійністю вони закладають підвалини для формування майбутньої культурно-мистецької еліти України".

Чернігівщину, батьківщину Л.Д.Кучми, представляв Молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя під керівництвом заслужених діячів мистецтв України Людмили Шумської та Людмили Костенко. Хор виконав всесвітньовідомий хоровий твір Миколи Леонтовича «Щедрик», який є музичним символом України та національного народнописенного мистецтва; цей твір став передвісником наближення Новорічних та Різдвяних свят. Другий твір у виконанні «Світича» – фрагмент із мюзиклу «The cats» англійського композитора Ендрю Ллойда Уеббера. У жанрі мюзиклу поєднується спів, танок, сценічний рух, артистична майстерність виконавців; усі засоби виразності підкорюються драматургічному розвитку: дійство, що відбувається на сцені відповідає духу, енергетичному тону су та світосприйняттю молодіжного хору. Керівники хору «Світич» щиро подякували Л.Д.Кучмі за неодноразову допомогу колективу в здійсненні міжнародних проєктів, побажали подальшого багаторічного процвітання Президентському Фонду «Україна», на снаги в благородній справі підтримки молодих та юних талантів та завершили концерт виконанням піснеспіву «Многая літа». Нагородою усім учасникам концерту стали гарячі оплески слухачів, а також схвальні відгуки гостей свята та організаторів акції.

Людмила Шумська, професор факультету культури і мистецтв

Молодіжний хор «Світич» Гоголівського вузу на сцені Національної філармонії України

«Один день

Відомо, що в студентській ініціативі не буває меж. Не став винятком і «Один день в університеті» – профорієнтаційний захід для учнів старших класів, який започатковано на факультеті іноземних мов цього навчального року. Біля ста учнів Чернігівської, Полтавської, Сумської та Київської областей відвідали університет протягом семестру, познайомилися з умовами вступу та навчання, зустрілися зі студентами, викладачами, деканом.

Сьогодні багато говорять про студентське самоврядування як фактор розвитку суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення в них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації. І напевно це так. Оскільки саме за студентства кожен стає посправжньому дорослою людиною, сам приймає рішення, вирішує власні та громадські проблеми. Однак, можливим це стає лише за умови не паперово-декларативного самоврядування, а реальної та значимої діяльності.

«Один день в університеті» став для нас саме такою діяльністю. Перебуваючи в університеті штату Айова (США), ми бачили як студенти зустрічаються з абітурієнтами, розповідають їм про студентські будні, разом відвідують музеї, лабораторії, заняття, гуртожитки. Практика показує, що інформація, отримана у неформальному спілкуванні, краще усвідомлюється, частіше обдумується, перевіряється. Отже, шукаючи нові форми профорієнтаційної роботи, ми вирішили спробувати.

Уся робота проходила в декілька етапів. На першому, підготовчому, студенти III курсу, які в курсі «Педагогіки» вивчали теорію виховання, познайомилися з питаннями профорієнтації, методами виховної роботи, проектною методикою, обговорили ідею, спланували захід, організували студентів I-II курсів. На другому етапі, під керівництвом Валентини Котенко, Алли Даниленко, Юлії Рудченко, Тетяни Курти було створено 4 команди, які розпочали роботу з підготовки екскурсійних маршрутів, розповсюдження інформації про проведення такого заходу через випускників факультету, які працюють у школах, тренуванню студентів-гідів. За допомогою викладачів Гамор С.В.,

в університеті»: студентське самоврядування у дії

Удовиченко Н.К., Анатольєвої І.А., Тимченко Т.М. проведено репетиції, обговорено організаційні моменти.

Третій етап заходу – «Один день в університеті» – проведений 27 жовтня 2010 року, для участі в якому зареєструвалися 66 учасників із шкіл Бобровиці, Бахмача, Ічні, Прилук, Носівки, Варви, Мени та Борзни. Екскурсію розпочали з рекреації факультету іноземних мов. Подальший маршрут був пов'язаний з тими місцями, де студенти проводять найбільше часу: відео-клас, комп'ютерний клас, лінгафонний кабінет, читальні зали, методичний кабінет, гуртожитки, їдальня. Красу Ніжина і дощ не зіпсував у той день, а велика кількість цікавих історичних місць лише захопила наших відвідувачів.

Мало розповідати про навчання, предмети та викладачів. Побачити все на власні очі – краще, ніж просто почути. Тому ми надали таку можливість – абітурієнти були не лише присутні на заняттях з англійської та німецької мов, а й стали їх учасниками.

А далі була зустріч із деканом Тезіковою С.В., яка познайомила з умовами вступу до університету, відповіла на запитання батьків та учнів щодо програм навчання, студентами, які розповіли про власні шляхи до Ніжинського університету. Так і пройшов цей незабутній день для кожного учасника заходу.

На заключному етапі ми обговорили результати проведеної роботи та спланували подальші дії, а саме:

День відкритих дверей на факультеті іноземних мов (27 листопада), «Один день в університеті» (1,8,15 грудня).

Сьогодні вже говоримо про те, що виконано. Дуже сподіваємося на те, що інформація про нас розповсюджується серед учнів, які обирають своє майбутнє. А ми продовжуємо розвивати форми профорієнтаційної роботи

через студентське самоврядування. «Один день в університеті» в другому семестрі оголошено на 16 лютого, 16 березня, 6 квітня, 11 травня.

На засіданні студентського активу факультету розповіли про «Один день в університеті», обговорили можливі форми роботи студентської ради та студентів у групах, познайомилися з напрямами діяльності студентської профспілки та спланували проведення профорієнтаційних бесід у школах під час зимових канікул. Підготовку таких бесід вирішили провести за допомогою студентів III курсу, які виконували проєкт з педагогіки «Усний журнал «Кроки становлення вчителя».

Навчальні завдання: опанувати методами виховання (бесіда, розповідь, дискусія, проєктна робота), розглянути форми виховної роботи, визначити шляхи поєднання теорії та практики, природно зв'язалися з необхідністю активізації студентської організації факультету, ознайомлення студентів молодших курсів із можливими напрямами громадської роботи. Так, після підготовки проєктів відбулися зустрічі із студентами I - II курсів, де піднімалися питання про роль студентського самоврядування в розвитку навчального закладу та студентів, шляхи захисту їх інтересів, створення умов для реалізації потреб, інтересів, забезпечення професійного та особистого становлення. Тут же відбулася розмова студентів про те, чи варто вступати до нашого університету, яким чином відбувається становлення вчителя, які можливості для цього є в громадській роботі. По суті, студенти молодших курсів змогли

отримати ідеї, інформацію, рекламні матеріали для профорієнтаційних бесід у школах. 21 грудня 2010 року на факультеті відбулося спільне засідання деканату, студентського комітету, кураторів та студентів I - II курсів, де мова йшла про перспективи розвитку студентського самоврядування. Нам пощастило, наші студентки Марія Письменна та Юлія

Кравченко взяли участь у зібраннях Всеукраїнської ліги студентського самоврядування та Чернігівської

обласної школи студентського активу, що дозволило познайомитися з результатами студентського обговорення нової редакції Закону «Про вищу освіту», проаналізувати інтерактивні форми проведення навчання студентських активістів та визначити умови конкурсу «Краща група факультету іноземних мов», де обов'язково мають знайти відображення і участь студентів у навчальній, науковій, культурно-масовій, екскурсійній та профорієнтаційній роботі.

Наявність активної громадської роботи на факультетах, де готуються майбутні вчителі є, на наш погляд, цілком природним. Колективна діяльність є ознакою нинішнього етапу розвитку суспільства, бо вважається, що лише засобами командної роботи можна забезпечити якість продукту чи послуги. Участь студентів у студентських справах є першим кроком до професійного становлення. В університеті штату Айова, під час відвідування студентської адміністрації та спілкування з її деканом, ми дізналися про те, що і в них студенти залучаються до роботи в громадських організаціях, проведення суспільно-корисних справ, соціологічних досліджень. Бути студентським лідером у них почесно й відповідально. При вступі до університету до уваги береться й досвід роботи абітурієнтів у громадських організаціях, спільнотах, об'єднаннях, бо вважається, що успішними студентами можуть стати лише ті, що вміють поєднувати власні інтереси та потреби громади, індивідуальні здобутки та колективні результати.

Отже, ми на правильному шляху.

Світлана Тезікова, декан факультету іноземних мов, Тетяна Курта, Ірина Сергійчук, студентки III курсу

Червоне - то любов, а чорне - то журба

Із 26 листопада в Картинній галереї Ніжинського державного університету проходить виставка вишиванок наших співробітників Кошель Алли Володимирівни, оператора розмножувальних машин виробничо-видавничого відділу видавництва, та Канівець Тетяни Миколаївни, старшого викладача кафедри прикладної математики. Дивлячись на роботи наших умільців, переконуємо, що вишивка – це не тільки майстерне творіння золотих рук, а й скарбниця вірувань, звичаїв, обрядів, духовних прагнень, інтелекту українського народу. Наприклад, роботи з вишитими зображеннями голубів, півнів, коней, хрестиків – є своєрідними оберегами, що захищали людину від злих сил. Вагоме значення має й кольорова символіка (червоний – любов, жага, світло, боротьба; чорний – смуток, нещастя, горе, смерть; зелений – весна, буяння, оновлення, життя тощо).

Історія вишивки дуже давня. Вишивки були відомі ще в 2 ст. до н.е. Великий вплив на характер вишивки мали ткани візантійські тканини. Про вишивку на білій сорочці українців є згадки XI-XII ст. візантійських письменників. Відомі українська вишивка – результат унікальної рисунки на мініатюрах і фресках в Україні тієї ж доби. Ще в XI ст. на Русі існувала перша

вишивальна школа, організована сестрою Володимира Мономаха Ганкою, де дівчата вчилися гапувати золотом і сріблом. Крім того, вишивання як національна традиція сприяло формуванню у дівчат і жінок терпіння, відчуття краси. Дівчина мала вишивати милому сорочку, хустину, весільні рушники. Вишитий своїми руками одяг був одним із головних показників працьовитості юнки.

Вишивка сьогодні живе, розвивається, збагачується новими аспектами. Сьогоднішня

Автори вишиванок Тетяна Канівець та Алла Кошель

українська вишивка – результат унікальної духовно-матеріальної еволюції нашого народу. Впродовж багатьох століть в українській

вишивці знаходять відображення думки і настрої людини, краса оточуючого світу, їх мрійливі сподівання на кращу добру долю, людські вірування, оберегова символіка речей, позначених доторком голки з ниткою.

За цей час виставку відвідало більше 400 людей, які хоч на мить, але доторкнулися до прекрасного і відчули силу краси і натхнення, яку вкладали в кожну роботу наші майстрині. Теплі слова залишали відвідувачі в книзі відгуків, які виражають думку багатьох людей:

«...Дякую, що зігріваєте душі всіх, хто доторкнувся до ваших робіт. На цій виставці переконуєся: краса врятує світ...»

Зазрю золотим рукам вашим, світлим головам та таланту. Ви показали на що здатні ниточка з голочкою і золоті вправні руки...

Ваші роботи надихають, вражають, від них отримуєш задоволення. Ми дивилися і милувалися довершеною технікою роботи, яскравими барвами, різноманітністю сюжетів.

Від кожної роботи віє теплом душі автора і тією любов'ю, з якою ця картина вишивалася.

Бажаємо, щоб натхнення і надалі супроводжувало Вашу творчість і ви могли ще не раз радувати усіх навколишніх своїм талантом!»

Віталіна Калитка, провідний фахівець соціально-гуманітарного відділу

(До 200-річчя від дня народження М.І. Пирогова (1810-1881))

«СЛУЖИТИ НЕ ОСОБИ, А СВОЇЙ ВІТЧИЗНІ, СВОЇЙ НАУЦІ»

У славній плеяді видатних вчених, які відіграли велику роль в історії світової та вітчизняної науки, одне з визначних місць займає Микола Іванович Пирогов. Своєю титанічною працею, клінічним і організаційним досвідом він проклав нові шляхи, що на довгі роки визначили напрям розвитку медичної науки. Його ім'я назавжди залишиться в народній пам'яті як символ великого гуманізму, милосердя, патріотизму, працездатності, неосяжної любові до науки. «Видатні історичні постаті: Микола Іванович Пирогов» - під такою назвою 25 листопада 2010 року відбулася тематична година для студентів природничо-географічного факультету та факультету психології та соціальної роботи. Організаторами цього заходу виступили відділ обслуговування бібліотеки, соціально-гуманітарний відділ та кафедра біології.

Н.С.Щербань, провідний фахівець соціально-гуманітарного відділу, зазначила, що саме 25 листопада 2010 року виповнюється 200 років від дня народження Миколи Пирогова – видатного вченого, педагога і громадського діяча. Такі люди ще за життя стають легендою. Бо їх подвижництво дивує і притягує до себе, незважаючи ні на відстань, ні на час.

М.Пирогов зумів не лише передбачити майбутнє медицини на багато десятиліть вперед, але й закласти основи магистральних розділів медичної науки і практики. Його внесок у розвиток і становлення нових напрямів медицини настільки

значний, що по праву став безсмертним.

Викладач кафедри біології Кедров Б.Ю. розповів про життєвий шлях Пирогова, про його внесок у світову медицину, про численні відкриття геніального хірурга, анатома, основоположника військово-польової хірургії, засновника Товариства Червоного Хреста. Він підкреслює, що основне значення діяльності Пирогова полягає в тому, що своєю самовідданою і здебільшого безкорисною працею, він перетворив хірургію на науку, озброївши лікарів науково обґрунтованою методикою оперативного втручання. Численні відкриття, про які мріяв і які передбачав М.Пирогов, збагатили сучасну медичну науку. Накопичено значний досвід трансплантації органів і тканин людини, досягнуто грандіозних успіхів у галузі хірургії судин, знеболенні, реанімації та реабілітації хворих.

Чверть століття вчений жив та працював в Україні. Десять тисяч захисників Севастополя і члени їхніх родин тривалий час з великою ввічливістю вимовляли святе для них ім'я чудового лікаря.

У журналі «Современник» було наведено вислів М.О.Некрасова: «Немає солдата поблизу Севастополя, немає солдатки або матроски, яка не благословляла б імені Пирогова і не навчала б свою дитину вимовляти це ім'я з благоговінням. Мине війна, і ці матроси, солдати, жінки і діти рознесуть ім'я Пирогова по всіх окраїнах Росії, воно долетить туди, куди не заглядала ще жодна російська популярність».

В особі Миколи Пирогова доля поєднала

два щасливих таланти – лікаря і педагога. Багато сил він віддав справі народної освіти, завжди приділяючи велику увагу зв'язку школи з життям. «У моєї педагогічної діяльності, – писав учений, – я переважно піклувався про зв'язок школи з життям, про свободу наукового дослідження, про пробудження у тих, хто навчає і навчається, пошани до людської гідності та істини». Не випадково відомий педагог К.Д.Ушинський відзначав, що якби Пирогов нічого не зробив у медицині, то один лише внесок у педагогіку поставив би його ім'я разом з видатними корифеями вітчизняної науки. Проблеми, які порушував М.І.Пирогов у своїх численних виступах, наукових статтях, були глибоко актуальними. Період його кураторства, що тривав близько п'яти років в Одеському і Київському навчальних округах (1856-1861 рр.), став важливим етапом в історії освіти й розвитку педагогічної науки, – саме про це був виступ студентки ІV курсу філологічного факультету Яни Наріжної.

Завідувач відділу обслуговування бібліотеки Осіпова Г.С. ознайомила присутніх з літературою, яка висвітлює діяльність великого лікаря-гуманіста, ученого, громадянина і Людини Миколи Івановича Пирогова, та знаходиться у фондах бібліотеки.

Тематична година була завершена переглядом художньої стрічки «Пирогов».

Галина Осіпова, завідувач відділу обслуговування

Гарна традиція - «Нумо, першокурснику!»

«Перший курс НДУ: ми vkontakte» – саме таку назву мав цьогорічний традиційний студентський капсуніт «Нумо, першокурснику», який відбувся 24 листопада 2010 року.

Своє розуміння теми «Перший курс НДУ: ми vkontakte» представили команди «Сім дієзів» (факультет культури і мистецтв), «Доліталися» (факультет психології і соціальної роботи), «Ми інші» (історико-юридичний факультет), «В темі» (фізико-математичний факультет), «Ідіть у

контакт» (філологічний факультет), «Язичники» (факультет іноземних мов), «Гламур» (природничо-географічний факультет).

І місце посіла команда історико-юридичного факультету, ІІ місце – факультету психології і соціальної роботи, ІІІ місце – факультету культури і мистецтв. Усі команди-учасниці отримали солодкі подарунки та заохочували призи. Призерів нагородили цінними подарунками, а переможць – команда «Ми інші» – стала володарем перехідного Кубка конкурсу.

Цьогорічний перший курс став достойним продовжувачем гарної традиції Ніжинського державного. А ще порадувала велика кількість хлопців і особливо хлопці фізико-математичного факультету, які не тільки по-особливому проявили себе під час виступу, а ще й неабиякі майстри на гарні студентські витівки. І на закінчення хочеться сказати лише одне – «І курс – так тримати!»

Ірина Кириченко, провідний фахівець соціально-гуманітарного відділу

МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКА СПАРТАКІАДА

Напружений момент гри

ВОЛЕЙБОЛ

Розпочалася міжфакультетська спартакіада 2010 – 2011 рр. Перший вид змагань, у якому спробували себе команди факультетів НДУ, був волейбол. За результатами турніру місця розподілилися так:

Юнаки

І місце – фізико-математичний факультет;
ІІ місце – прир.-географічний факультет;
ІІІ місце – історико-юридичний факультет;
ІV місце – фак-т псих. та соціальної роботи;
V місце – філологічний факультет;
VI місце – факультет іноземних мов.

Кращим гравцем серед юнаків було виз-

нано студента фізико-математичного факультету Павла Серавіна.

Дівчата

І місце – природничо-географічний факультет;
ІІ місце – фізико-математичний факультет;
ІІІ місце – факультет іноземних мов;
ІV місце – факультет псих. та соц. роботи;
V місце – філологічний факультет;
VI місце – історико-юридичний факультет.

Серед дівчат кращим гравцем стала студентка факультету психології та соціальної роботи Світлана Гринь.

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС

У рамках міжфакультетської спартакіади відбулися змагання з настільного тенісу, за результатами яких турнірна таблиця має такий вигляд:

І місце – природничо-географічний ф-т;
ІІ місце – філологічний факультет;
ІІІ місце – фізико-математичний факультет;
ІV місце – історико-юридичний факультет;
V місце – факультет іноземних мов;
VI місце – ф-т псих. та соціальної роботи.

У особистому заліку після змагань місця

розподілилися так:

Юнаки І ракетка

І місце – Сергій Котляр, студент прир.-географ. ф-ту;
ІІ місце – Вадим Кулик, студент філол. факультету;
ІІІ місце – Євген Кузьменко, студент фіз.-мат. ф-ту.

ІІ ракетка

І місце – Валерій Кошик, студент іст.-юр. ф-ту;
ІІ місце – Сергій Перхайло, студент прир.-географічного факультету;
ІІІ місце – Тарас Жежера, студент фізико-математичного факультету.

Дівчата

І місце – Тетяна Мажуга, студентка філологічного факультету;
ІІ місце – Юлія Кунік, студентка факультету іноземних мов;
ІІІ місце – Наталія Попело, студентка фізико-математичного факультету.

Сергій Котляр та Тетяна Мажуга, переможці тенісного турніру в особистому заліку

180 хвилин любові, або чи плакав би Фрейд?

Кажуть, що банальність – то правда, якою дуже часто користуються.

Кажуть, що любов рятує світ...

Кажуть, що цей вислів – також банальний, та від того Любов не припиняє рятувати...

Котрий рік поспіль свято Любові, ту Кириченко Ірини Михайлівни, ве-на. Що у її процесі викристалізувалося те
Краси та Ніжності відбувається в личезна, майстерна, нелегка робота поняття Краси, яка є не «сосуд, в котром
університеті напередодні Нового року (і хореографів на чолі з Серяковою Анною пустота», а «огонь, мерцающий в сосуде...»
це, мабуть, знаково) у рамках конкурсної Вікторівною, щоденна праця багатьох Конкурс був присвячений Коханню-

шоу-програми «Міс університет 2011». Любові з його
університет 2011». багатокольоровістю,
Свято вже традиційне, відтінками, тона-
в своєму роді презента- ми та напівтонами,
тивне для нашого вузу, різноманітністю. Дівчата
а ось враження щороку обігрували у своїх
нові і відчуття – свіжі, індивідуальних но-
яскраві... мерах багатогранність
цього поняття. Хтось
Укотре впродовж для себе обрав ніжне
уже майже десяти років дивуюся наскільки зворушливе,
дивуюся наскільки майже
різний, несхожий, цнотливе почуття юних
проте незмінний в одному закоханих, комусь до
цей конкурс – робити вподоби всепоглинаю-
нас чутливішими до ча як лавина пристрасть
Прекрасного. І оте із солоним присмаком,
«нас» вмщує в собі обиралися різні моделі
і тих, хто з року в рік Любові: любов-танго,
організовує, докладає любов-вальс, любов-

своє натхнення, ідеї, свої творчі, багатоголосся, любов-тиша і порух серця,
фізичні і фінансові сили; і тих, хто бере промовистіший за тисячу слів; любов-
участь у конкурсній програмі, зреш- спокуса та жертвна любов Матері...
тою, тих, хто цим шоу насолоджується, Ніби у калейдоскопі змінювалися
спостерігає за ним або його оцінює. декорації та ритми, і не можна було
відтак, зустріч з красою та Любов'ю відірватися від того чудесного калейдоскопу.

Відтак, зустріч з красою та Любов'ю відбулася. Протягом трьох годин у вирі
цікавих конкурсів, дійсно вишуканого конкурсі ще й оцінюватися. Кожен, хто був
вбрання наших ніжинських дизайнерів, творчого пошуку конкурсанток на тему в залі, думаю, погодився зі словами ректо-
творчого пошуку конкурсанток на тему сутності кохання любові – ра університету професора Бойка Олек-
пристрасті; у шаленстві посмішок, сандра Дмитровича, який у своєму
гарних фігур та облич з'являлося привітальному слові говорив про
одне-єдине, таке знайоме і таке, важкість оцінювання цього конкурсу.
мабуть, ніколи до кінця нерозгадане Звичайно, складно було членам журі та
обличчя тієї ідеальної величини, яку ми по-різному окреслюємо все-таки переможці були оголошені, та,
для себе як Любов, Кохання, Ідеал, про мене, переможених не було.

Доброta, Краса... А зрештою, цитуючи одного з
членів журі, А.Риженка, перемога
Але шлях до Краси та Любові завжди довгий і склад- дісталася одному – Ніжинському дер-
ний. Бо за феєричним святом, жавному університету імені Миколи
сяючими посмішками та очима, Гоголя. І треба пам'ятати та пиша-
оригінальними, ніжними, роман- титися тим, що в такому шаленому та
тичними, пристрасними виступами неоднозначному сучасному житті є
п'ятнадцятьох дівчат, за злагодже- гоголівський вуз, що вже більше 200
ними жестами та продуманими но- років несе на собі відповідальну місію
мерами, за схвальними промова- як осередок освіти, культури та науки.
ми членів журі на честь конкурсанток Кажуть, кохання – то «перші
стоїть величезна робота. двері у вічність». Отож, частіше
відкривайте один одному ці двері...

Творчий задум та координація всього шоу організатора проек-

III конкурс шоу-програми «Міс університет 2011»

людей зі сценарієм, костюмами, сценою, звуком, фонограмами, відеороботами, підготовкою кожного номеру кожної учасниці, їх макіяжем, зачісками, величезна фінансова та інформаційна допо-мога спонсорів – усе це і багато іншого є складовими тієї Краси, яку ми побачили 23 грудня 2010 року в рамках конкурсу «Міс університет 2011». І дуже хочеться сподіватися, що вся ця робота не дарем-

Переможці конкурсу: в центрі – «Міс університет 2011» Даниленко Оксана, зліва I віце-міс – Янчук Анна, справа – II віце-міс Світлова Світлана

ALMA MATER

Засновник — колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк.аркуш.
Тираж 900 примірників.
Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Станіслав Зінченко

Редактор: Наталка Ландар

Члени ради: Григорій Самойленко, Олександр Гадзінський, Анатолій Ролік, Петро Моцяка

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м.Ніжин Чернігівської обл., вул.Кропив'янского,2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39.

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Наталка Ландар
Фото М.Михайленко

Віддрукована у Видавництві НДУ імені М.Гоголя
Замовлення №3